

vitt véghez, melyek a mult évben, ugy látszik, elvesztették veszélyes jellegöket. Minek tulajdonítja ön a rovar elterjedésének a rendes állapotra való visszazoritását? Fejtse ki ebbeli nézetét és támogassa azt saját tapasztalataival, vagy más módon gyűjtött adatokkal?

2. A tengelyen és vizen való szállításnak előnyei és hátrányai, mily viszonyok között alkalmazandó az egyik és másik?

3. A jegenyefenyő (*abies pectinata*) igényei, tekintettel a termőhelyre, azaz talaj-, klima- és fekvésre nézve. Melyek a jegenyefenyő állabok kezelésének és felujításának legcélszerűbb módjai?

4. Irassék le főbb vonásaiban, mely eljárás követendő, ha egy tölgy- és bükkből álló szálerdő-üzemben kezelt közbirtokossági erdőterület a birtokosok közt aként felosztandó, hogy mindeniknek oly terület jusson, a mely a birtoklási arálynak megfelelő értékkel bir? Lesznek-e az igy kihasított erdőterületek tartamosan kezelhetők, és fognak-e a birtokaránynak megfelelő jövedelmet szolgáltatni?

5. Mily általános és helyi viszonyok közt előnyös a tájoló alkalmazása erdészeti felmérésekre? A tájolóval eszközözendő felmérésnek és a felmért területek ábrázolásának elmélete? Mennyi a megengedhető, s graphikai úton kiigazitandó hiba a tájolóval való méréseknél?

6. A sarjerdőüzemmódnál alkalmazandó fanem és forda megállapításának indokolása, tekintettel a termőhelyi viszonyokra, és a birtokos által kitüzött használati célra?

Egy vizsgálózt.

Válasz a vaiszlói kárbecslésekre.

A f. évi „Erdészeti Lapok“ V. füzete, 315. lapján megjelent és Ujházy Dénes m. kir. közal. erdőmester ur által szerkesztett czikk „Vaiszlói erdőkárbecslések“ rám nézve, alap-

talansága miatt sérelmes; azért kérem a t. szerkesztő urat, hogy következő soraimat becses lapjába szintén felvenni sziveskedjék. — Birkenmayer József, közalap. erdővéd, februárhó 3-án szarvasvadászatról, mely őt hosszabb időre igénybe vette, hazamenvén, a besenczei erdőben sertések által felturt hórétgre akadt és azonnal a sertések s kanász után kutatni kezdett, de a beállt sötétség miatt minden eredmény nélkül, — és csak másnap jelentette fel az eseményt Janata Péter vaiszlói erdész urnak.

Ebből kiderül, hogy Ujházy urnak már első állítása, miszerint 70 darab sertés egy előkiméletben részesült állabba jogosulatlan módon behajtatott, egészen alaptalan.

Hogyan jöttek azonban a sertések tulajdonosára és az időre, midőn a kár történt?

A besenczei erdőben külön tulajdonostól két csapat sertés volt akkor makkoltatásban. Janata ur tehát az illető kanászokat vallatta, és vallomásuk adta a kérdéses tényálladékat.

Löwy Alajos kanásza, ura tudta nélkül szabad napot csinálván magának, kis fiára bizta a sertéseket; ismeretlen oknál fogva a sertések reggel megijedtek és szétszaladtak, de a fiunak sikerült őket összehajtani 18 darab hiányával, melyek azonban este anélkül, hogy valaki hajtotta volna, szintén a csapathoz csatlakoztak:

tehát nem 70, hanem legfőbb 18 darab lehetett az előkiméletben.

Ezen vallomás alapján Janata ur, Löwy urtól kárpótlast követelt, s Löwy ur által két izben tanúk előtt felkérve, hogy az összeget nevezze meg, nem tette, hanem később felszólítá, hogy szakértő kárbecslőt szerezzen, mert ő szintén a kárt a sellyei főerdész által akarja megbecsültetni. Így lettem Löwy ur által Vaiszlóra felkérve, és lemenvén, két becslőt találtam, a sellyei főerdészt és segédjét; mely eljárás az

1840. évi IX. t.-cz. 34. §-a ellen vét, mely szerint egyenlő számmal kell lenni a becslőknek. Másnap kimentem Birkenmayer erdővéddel az erdőbe, ott találkoztam Ujházy Dénes erdőmester urral, kit bátor voltam figyelmeztetni a körülményekre, a helytelen eljárásra és a csekély kárra; mert a 450 □ ölnyi tér nagyobb részén csak is a 2 lábnyi hó volt felturva, de egyetlen-egy összezsurmolt, vagy harapott makkra sem akadtunk, mint Birkenmayer bizonyíthatja.

A sertések, úgy látszik, a mély hóban való járástól elfáradván, inkább vizet kerestek, mint makkot.

Felvett szemlém szerint a kárt nem az egész területre, hanem csak 0.75 részére lehetett felvenni.

(Hogy a hórétg alatt lévő makk ezen területet 0.25. felujithatta volna, megengedem: de hogy az egészet teljesen befásíthatta volna, kereken tagadom; nézd a jelenlegi hullamot, a sértetlen erdőben).

Én Ujházy-tól az üzemtervet és Ulbrich által felvett makktermés kimutatását, még az erdőben segítségül kértem.

Ujházy ezt megtagadta és Ulbrich kimutatását helytelennek nyilvánította, és daczára ennek, szemrehányást tesz nekem, hogy a segédokmányokba be sem tekintettem.

Megjegyzem mellékesen, hogy Janata ur, a bérlő sertéseit épen ezen erdőrészben fogta egyszer el, és őt 4 frrtal birságolta meg; talán azért, mert a sertések akkor még soványok voltak, tehát jóízűen ehettek és nem kellett havat turkálniok, mert nem létezett.

Ezt tartom én nevetségesnek.

Az általam felvett és mellékelt szemle szerint, mely tisztán tudományos bizonyítékokon alapul, kiviláglik: hogy a makk értékét az egy évi növekvést, de még a feltúrt területen létező legelőt is felvettem.

Mily kárt mulasztottam tehát el még felvenni?

Hogy a bérlő az 53 frt és 5 kr-ra becsült kárt előlegesen lefizette, ellenem semmitsem bizonyít, hanem csak nemeslelkűségének vagy tudatlanságának lehet betudni; mert ő lefizette ezt február 6-án és csak február 9-én kért tőlem szakértői megbecslést: tehát a bérlő maga kételkedett a kifizetett összeg jogos követeléséről. Különben is, a bérlő megkimélve akart maradni azon pertől és nagyobb költségektől, melyekkel Janata ur ötét előre fenyegette.

Érdemes továbbá Ujházy ur által felsorolt indokokat kissé megrostálni.

A lakócsai uradalom 1.600 hold területen 1877. évben 2.627 hektoliter tölgymakkért, makkoltatásidij fejében 9.409 frt. 90 krt pénzben bevett és ezenfelől a kitett hektoliter összegből 700 hektoliter kitünő makkot vetésre szedtetett; maradt tehát a bérlők számára 1.927 hektoliter, tehát egy hektoliter 4 frt 83 krba került, kissé tulzott ár, de ha a bérlők azt fizették, lássák ök. Hogy azonban ezen csekély számú hektoliteren épen annyi ezer disznó, volt makkoltatáson, mint azt a bérlők maguk is bevallották, ez oly szegény becslésre mutat tisztelt Ujházy ur, melyről nem is akarok szólni.

Vissza van még a napidij felszámítása.

Löwy részéről csak egy, Janata ur által pedig két becselő alkalmaztatott.

Janata mind a főerdész, mind segédje számára napidijul 10 frtot vett fel, ezen 20 frton felül a becslevél másolatáért még 5 frtot; a másolat keltezve van február 6-áról, az eredeti becslevél pedig február 7-éről, azaz a másolásért már akkor vett fel pénzt, midőn még az eredeti nem is létezett; tehát a másolás megelőzte az eredetit; szép eljárás!

Az 1868. évi áprilhó 17-én 2718. szám alatt kelt ministeri rendelet szerint azonban napidijnak 5 frt határoztatott.

Ebből is látszik, hogy a bérlő a törvényes illetéknél többet fizetett. Hajtópénzt nem számíthattam fel, mert a sertéseket nem hajtotta senki be, de hisz' nem is látta senki, és lehet, hogy a 18 sertésnek fele volt a nevezett helyen.

A törvényjavaslat 100. §-a szerint sem ítélhettem, mert még nem birt jogerővel.

Becslevelükben még az fordul elő :

„A megnevezett erdőrész előtilosában, legkevesebb 25 tölgyfa alatt, melyek egy három holdnyi területet befoglalnak stb.“ Mely erdőtenyésztési tan szerint képes 25 darab tölgy, három holdat vagyis egy főfa 192 □-et beárnyékolni? (arra Ujházy-nak szintén kellett volna gondolni), tehát a számmal sincsenek tisztában, mert azt állítják, „hogy legkevesebb 25 fa alatt volt a disznótúrás.“

Különben több fa alatt turkálás nem is létezett, mint Birkenmayer erdővéd bizonyíthatja, mert velem együtt azokat olvasta. A *pirus communis*, ára 10 kr mondja Ujházy ur, jól van; de a sertések nem sértették meg, mert egyetlenegy sem birtunk találni, mely sértve lett volna, tehát fölösen hozta fel az árát is; ha kedve van venni tőlem fele áron megkaphatja, de hozzá teszem 3 éveseket, mert van körtefa nálam, melyet az Ujházy által felhozott áron nem adhatok el.

Ezzel befejezem megjegyzéseimet.

Ujjathuzó ember nem vagyok, de ezzel tartoztam állásomnak. — Pécsét, 1878. juliushó 20-án.

Suha Rezső,
pécsvárosi erdőmester.

A fakereskedők bécsi gyűléséről.

Bécs, 1878. október 25.

A fakereskedőknek folyó hó 21-én, itt megtartott gyűlése létrejöttét egy olyan egyénnek köszöni, ki a faanyagok dijsza-